

ETICKÝ KÓDEX MÚZEÍ

International Council of Museums – Medzinárodná rada múzeí

je medzinárodná profesijná nevládna organizácia. Bola vytvorená roku 1946 z iniciatívy Chauncey J. Hamlina, prezidenta Americkej asociácie múzeí, a Georgessa Sallesa (Fr.) a je zasvätená podpore a rozvoju múzeí a múzejných profesií na medzinárodnej úrovni.

Sústredzuje sa na:

- posilňovanie siete regionálnej spolupráce
- profesionálnu výchovu
- uvádzanie profesionálnej etiky do praxe
- boj proti nelegálnemu vývozu kultúrneho majetku
- ochranu svetového dedičstva

Hlavné ciele ICOM:

- zvýraznenie úlohy múzeí ako významných nástrojov sociálneho a kultúrneho rozvoja
- výraznejšie uplatňovanie zásad profesionálnej múzejnej etiky, podpora národnej a medzinárodnej legislatívy v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva
- zlepšenie siete regionálnej a medzinárodnej spolupráce
- vytvorenie mechanizmov ochrany a obhajovania kultúrneho a prírodného dedičstva
- reagovanie na negatívne účinky ekonomickej liberalizácie na múzeá
- rozšírenie a upevnenie komunikačných sietí medzi múzeami a pre múzeá

web:
icom.museum
sk-icom.sk

Medzinárodná rada múzeí

ETICKÝ KÓDEX MÚZEÍ

Medzinárodná rada múzeí

OBSAH

ÚVOD	4
PREAMBULA	6
– Štatút Etického kódexu múzeí	6
– Minimálny štandard pre múzeá	6
– Preklady Etického kódexu múzeí	6
1. Múzeá uchovávajú, interpretujú a propagujú prírodné a kultúrne dedičstvo ľudstva .	7
· Inštitucionálne postavenie	7
· Materiálne zdroje	7
· Finančné zdroje	8
· Personál	8
2. Múzeá udržiavajú a spravujú zbierky v prospech spoločnosti a jej rozvoj.	9
· Nadobúdanie zbierkových predmetov	9
· Vyraďovanie predmetov zo zbierok	11
· Starostlivosť o zbierky	12
3. Múzeá uchovávajú primárny materiál na tvorbu a odovzdávanie poznatkov.	13
· Primárny materiál	13
· Vytváranie múzejných zbierok a výskum.	13
4. Múzeá vytvárajú podmienky na zhodnocovanie, prezentáciu a podporu prírodného a kultúrneho dedičstva.	15
· Expozície a výstavy	15
· Iné zdroje	15
5. Múzejné zdroje vytvárajú možnosti pre ďalší prínos a služby verejnosti.	16
· Znalecké služby	16
6. Múzeá spolupracujú s komunitami, z ktorých zbierky pochádzajú ako aj s komunitami, ktorým slúžia	17
· Pôvod zbierok	17
· Rešpektovanie komunit	17
7. Múzeá konajú právnym spôsobom	18
· Právny rámec	18
8. Múzeá pracujú profesionálne	19
· Profesionálne správanie	19
· Konflikt záujmov	20
SLOVNÍK	22

ETICKÝ KÓDEX MEDZINÁRODNEJ RADY MÚZEÍ

Vydal Slovenský komitét Medzinárodnej rady múzeí (SK ICOM)
s finančnou podporou Medzinárodnej rady múzeí (ICOM)

Z anglického originálu preložil: Mgr. Martin Mačura

Bratislava 2009

Toto vydanie *Etického kódexu Medzinárodnej rady múzeí (ICOM)* je vyvrcholením šesťročného úsilia o jeho revíziu. Po dôkladnej analýze kódexu ICOM vo svetle súčasnej múzejnej praxe bola revidovaná verzia so štruktúrou predchádzajúceho vydania vydaná v roku 2001. Podľa predstáv v uvedenej dobe bol dokument úplne prepracovaný, aby zodpovedal požiadavkám múzejnej profesie, pričom založený je na kľúčových princípoch odbornej praxe a jeho cieľom je poskytnúť všeobecné etické vedenie. Kódex prešiel tromi vlnami konzultácií s členskými krajinami. S veľkým úspechom bol schválený na 21. valnom zhromaždení ICOM v Soule v roku 2004.

Étos tohto dokumentu je aj naďalej zameraný na služby spoločnosti, komunite, verejnosti a jej rôznych súčasti a na profesionalitu múzejných odborníkov. Zatiaľ čo v celom dokumente sa zmenil dôraz vyplývajúci z jeho novej štruktúry, zvýraznili sa kľúčové body a používajú sa kratšie odseky, v dokumente je len veľmi málo úplne nových myšlienok. Nové myšlienky sú uvedené v bode 2.11 a nové zásady v bodoch 3, 5 a 6.

Etický kódex múzeí poskytuje prostriedky na vlastnú profesionálnu sebareguláciu v kľúčovej oblasti verejného poskytovania tam, kde je legislatíva na národnej úrovni variabilná a nekonzistentná. Dokument stanovuje minimálne normy správania a výkonov, na ktoré môžu aspirovať múzejní odborníci na celom svete a zároveň stanovuje príslušné očakávania verejnosti na múzeá.

ICOM vydala svoj *Etický kódex pre akvizície* v roku 1970 a úplné znenie *Kódexu profesionálnej etiky* v roku 1986. Toto vydanie - a jeho dočasná verzia z roku 2001 - sa výrazne odvíja od predchádzajúcich dokumentov. Hlavná časť revízií a reštrukturalizácií však padla na plecia členov Etickej komisie. Výrazne oceňujeme ich prínos na stretnutiach - fyzických a elektronických - a odhodlanie plniť stanovené ciele a dodržiavať termíny. Pre úplnosť uvádzame aj ich mená.

Po splnení nášho mandátu presúvame zodpovednosť za Kódex z veľkej časti novému zloženiu výboru na čele s Bernice Murphyovou, ktorá prináša do práce všetky svoje vedomosti a skúsenosti z minulého pôsobenia vo funkcii viceprezidenta ICOM a členstva v Etickej komisii.

Rovnako ako jeho predchodcovia, aj tento Kódex stanovuje globálny minimálny štandard, na ktorom môžu stavať národné a odborné skupiny na uspokojenie ich špeciálnych požiadaviek. ICOM podporuje rozvoj národných a odborných etických kódexov, aby sa naplnili konkrétne potreby - veľmi radi sa oboznámime s ich znením. Zasielať ich môžete generálnemu sekretárovi ICOM na adresu Maison de l'UNESCO, 1 rue Miollis, 75732 Paris Cedex 15, Francúzsko. E-mail: secretariat@icom.museum.

Geoffrey Lewis
predseda Etického výboru ICOM (1997 - 2004)
Prezident ICOM (1983-1989)

Etická komisia ICOM pre obdobie 2001-2004

Predseda:
Geoffrey Lewis (UK)

Členovia:
Gary Edson (USA), Per Kåks (Švédsko), Byung-mo Kim (Kórejská rep), Pascal Makambila (Kongo) - od roku 2002, Jean-Yves Marin (Francúzsko), Bernice Murphy (Austrália), do roku 2002, Tereza Scheiner (Brazília), Shaje'a Tshiluilu (Demokratická republika Kongo), Michel Van-Praet (Francúzsko)

Akokoľvek etické otázky, ktoré si vyžadujú pozornosť a/alebo posúdenie Etickým výborom ICOM, môžu byť odoslané na adresu jeho predsedu: ethics@icom.museum.

PREAMBULA

Štatút Etického kódexu múzeí ICOM

Etický kódex múzeí ICOM zostavila Medzinárodná rada múzeí. *Etický kódex múzeí ICOM* slúži na definovanie etických štandardov múzeí, ktoré sú uvedené v *Stanovách ICOM*. Kódex zohľadňuje princípy, ktoré sú všeobecne uznávané v medzinárodnej múzejnej komunite. Členstvo v ICOM a zaplatenie ročného poplatku ICOM sú potvrdením akceptácie *Etického kódexu múzeí ICOM*.

Minimálny štandard pre múzeá

Kódex ICOM predstavuje minimálny štandard pre múzeá. Je prezentovaný vo forme princípov s podporou smerníc na dosiahnutie želateľnej profesionálnej praxe. V niektorých krajinách sú isté minimálne štandardy definované zákonom alebo vládnymi nariadeniami. V iných krajinách môžu byť pokyny pre hodnotenie minimálnych odborných štandardov k dispozícii vo forme akreditácie, registrácie, alebo podobných hodnotiacich systémov. Ak takéto normy nie sú definované, usmernenie je možné získať zo sekretariátu ICOM, príslušného národného výboru ICOM, alebo príslušného medzinárodného výboru ICOM. Zámerom je aj to, aby jednotlivé národy a špecializované múzejné organizácie používali tento Kódex ako základ pre vývoj ďalších noriem.

Preklad Etického kódexu múzeí ICOM

Etický kódex múzeí ICOM je vydaný v troch oficiálnych jazykoch organizácie: angličtina, francúzština a španielčina. ICOM privíta preklad kódexu aj do iných jazykov. Preklad sa však bude považovať za oficiálny iba ak je odsúhlasený aspoň jedným Národným výborom krajiny, v ktorej sa hovorí takýmto jazykom ako prvým jazykom. Ak je jazyk používaný vo viac ako jednej krajine, je žiaduce, aby sa vyjadrili aj národné výbory týchto krajín. Pri realizácii oficiálnych prekladov je potrebné dbať aj na jazykové a odborné vedomosti z múzejníctva. Pri preklade je tiež potrebné uviesť originálnu jazykovú verziu, ktorá sa použila na tvorbu prekladu a názvy zúčastnených národných výborov. Tieto podmienky však neobmedzujú preklad Kódexu alebo jeho časť na vzdelávacie alebo študijné účely.

1. Múzeá uchovávajú, interpretujú a propagujú prírodné a kultúrne dedičstvo ľudstva

Princíp: *Múzeá sú zodpovedné za hmotné a nehmotné prírodné a kultúrne dedičstvo. Riadiace orgány a orgány zodpovedné za strategické riadenie a dohľad nad múzeami majú primárnu zodpovednosť chrániť a propagovať kultúrne dedičstvo rovnako ako ľudské, materiálne a finančné zdroje poskytnuté na tento účel.*

INŠTITUCIONÁLNE POSTAVENIE

1.1 Zakladajúce dokumenty

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby múzeum malo písomne definované a publikované stanovky, štatút alebo iný verejný dokument v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, ktorý jasne definuje právne postavenie, poslanie, úlohu a neziskový charakter múzea.

1.2 Poslanie, ciele a politika

Riadiaci orgán by mal pripraviť, zverejniť a riadiť sa vyhlásením o poslaní, cieľoch a politike múzea a úlohách a zložení riadiaceho orgánu múzea.

MATERIÁLNE ZDROJE

1.3 Priestory

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť primerané priestory s vhodným prostredím, aby múzeum mohlo plniť svoje základné funkcie definované v poslaní.

1.4 Prístupnosť

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby múzeum a jeho vystavené zbierky boli prístupné verejnosti počas primerane stanovenej otváracie doby a v pravidelných intervaloch. Osobitná pozornosť by mala byť venovať osobám so špeciálnymi potrebami.

1.5 Zdravie a bezpečnosť

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť uplatňovanie medzinárodných štandardov v oblasti zdravia, bezpečnosti a prístupnosti pre personál aj návštevníkov.

1.6 Ochrana pred prírodnými katastrofami

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť ochranu návštevníkov a personálu múzea, zbierok a majetku voči prírodným katastrofám a mimoriadnym udalostiam.

1.7 Bezpečnostné požiadavky

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť primerané bezpečnostné opatrenia na ochranu zbierok

proti poškodeniu a odcudzeniu v expozíciách, počas výstav, v pracovných alebo depozitárnych priestoroch a počas prepravy.

1.8 Poistenie a náhrada škody

Ak sa na zbierky uplatňuje komerčné poistenie, vedenie múzea zabezpečí jeho primerané krytie na predmety počas prepravy alebo počas doby zapožičania a na predmety, za ktoré múzeum dočasne prevzalo zodpovednosť. V prípade uplatnenia poistenia voči strate alebo škode je nevyhnutné zabezpečiť primerané krytie predmetov, ktoré nie sú vo vlastníctve múzea.

FINANČNÉ ZDROJE

1.9 Financovanie

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť existenciu finančných zdrojov, ktoré v dostatočnej miere pokryjú financovanie a rozvíjanie aktivít múzea. Všetky zdroje musia byť účtované odborným spôsobom.

1.10 Politika tvorby zisku

Riadiaci orgán by mal písomne definovať politiku v otázke zdrojov príjmu, ktoré môže vytvárať prostredníctvom svojich aktivít alebo prijímať z vonkajších zdrojov. Bez ohľadu na zdroj financovania by si mali múzeá zachovať kontrolu nad obsahom a celistvosťou svojich programov, výstav a aktivít. Ziskové aktivity by nemali dominovať nad štandardom inštitúcie (pozri 6.6).

PERSONÁL

1.11 Zamestnanecká politika

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby všetky opatrenia, ktoré sa týkajú personálu, boli vykonávané v súlade s politikou múzea a príslušnými právnymi postupmi.

1.12 Menovanie riaditeľa alebo riadiaceho pracovníka

Post riaditeľa alebo riadiaceho pracovníka múzea je kľúčovým postom, pričom pri menovaní do tejto funkcie by riadiace orgány mali posudzovať vedomosti a odbornú kvalifikáciu potrebnú na efektívne vykonávanie tejto funkcie. Tieto schopnosti by mali zahŕňať primeranú intelektuálnu spôsobilosť, odborné vedomosti a vysoký štandard etického správania.

1.13 Prístup k riadiacim orgánom

Riaditeľ alebo riadiaci pracovník múzea by mal byť priamo zodpovedný a mal by mať priamy prístup k príslušným riadiacim orgánom.

1.14 Kompetencie personálu múzea

V múzeu je nevyhnutné zamestnať kvalifikovaný personál s potrebnými odbornými zručnosťami na výkon príslušných pracovných úloh (pozri tiež 2.18; 2.24; 8.12).

1.15 Odborná príprava personálu

Za účelom udržania vysokej efektivity pracovnej sily by mali byť vytvorené príležitosti na

celoživotné vzdelávanie a odborný rozvoj.

1.16 Etický konflikt

Riadiaci orgán nesmie požadovať od personálu múzea, aby konal spôsobom, ktorý by bol v rozpore s ustanoveniami tohto Etického kódexu alebo akéhokoľvek vnútroštátneho právneho nariadenia alebo profesijného etického kódexu.

1.17 Zamestnanci múzea a dobrovoľníci

Riadiaci orgán by mal písomne definovať politiku týkajúcu sa dobrovoľníckej práce, ktorá podporuje pozitívny vzťah medzi dobrovoľníkmi a príslušníkmi múzejnej profesie.

1.18 Dobrovoľníci a etika

Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby dobrovoľníci pri vykonávaní múzejných a osobných aktivít boli plne oboznámení s Etickým kódexom ICOM a ďalšími platnými predpismi a zákonmi.

2. Múzeá udržiavajú a spravujú zbierky v prospech spoločnosti a jej rozvoja

Princíp: *Múzeá majú povinnosť nadobúdať, uchovávať a zveľaďovať svoje zbierky ako prínos k zabezpečeniu ochrany prírodného, kultúrneho a vedeckého dedičstva. Ich zbierky sú význačným verejným dedičstvom, majú osobitné právne postavenie a sú chránené medzinárodnou legislatívou. Tejto verejnej správe je vlastný princíp správcovstva, ktorý zahŕňa oprávnené vlastníctvo, nemennosť, odbornú správu, prístupnosť a zodpovedné nakladanie.*

NADOBÚDANIE ZBIERKOVÝCH PREDMETOV

2.1 Politika tvorby zbierok

Riadiaci orgán každého múzea by mal prijať a zverejniť písomnú podobu politiky v oblasti nadobúdania zbierok, starostlivosti o zbierky a ich využívania. Táto politika by mala objasňovať postavenie predmetov, ktoré nebudú katalogizované, konzervované alebo vystavené (pozri 2.7; 2.8).

2.2 Oprávnený nárok

Žiaden predmet alebo exemplár by nemal byť nadobudnutý kúpou, darovaním, pôžičkou, dedičstvom alebo výmenou, pokiaľ nadobúdajúce múzeum nemá na takýto exponát preukázaný oprávnený nárok. Dôkaz oprávneného vlastníctva v danej krajine nepredstavuje nevyhnutne oprávnený nárok.

2.3 Pôvod a náležitá starostlivosť

Pred nadobudnutím predmetu je nevyhnutné zistiť jeho pôvod. Treba overiť, že predmet ponúknutý na kúpu, darovanie, zapožičanie, zdedenie alebo zámenu nebol získaný nelegál-

ne. To znamená, že nebol nelegálne do krajiny dovezený alebo vyvezený z krajiny svojho pôvodu alebo z ktorejkoľvek sprostredkovateľskej krajiny, v ktorej mohol byť v legálnom vlastníctve (vrátane materskej krajiny múzea). V tejto súvislosti by malo byť vynaložené maximálne úsilie na identifikáciu kompletnej dokumentácie predmetu vrátane jeho objavenia alebo výroby.

2.4 Exponáty a predmety z nepovoleného alebo nevedeckého bádania

Múzea by nemali prijímať predmety v takom prípade, ak existuje dostatočný dôvod domnievať sa, že boli nadobudnuté nepovoleným a nevedeckým konaním alebo zámerným poškodzovaním alebo ničením pamätihodností, archeologických alebo geografických lokalít, živočíšnych a rastlinných druhov alebo prírodného prostredia. Tak isto by nemal byť prijatý predmet, ak nebolo možné o náleze informovať vlastníka alebo správcu pozemku, na ktorom bol predmet objavený alebo nález nebol oznámený príslušným štátnym alebo správnym orgánom.

2.5 Kultúrne citlivý materiál

Ľudské pozostatky a zbierkové predmety posvätného charakteru by mali byť nadobudnuté iba v prípade, ak je možné takéto predmety bezpečne uložiť a zabezpečiť im patričnú starostlivosť. Tieto kroky je potrebné realizovať v súlade s odbornými normami a záujmami a názormi členov príslušnej komunity alebo etnickej a náboženskej skupiny, z ktorej predmet pochádza, ak sú takéto osoby známe (pozri tiež 3.7 a 4.3).

2.6 Chránené biologické alebo geologické exempláre

Múzea by nemali nadobúdať biologické alebo geologické exempláre, ktoré boli zozbierané, predané alebo inak prepravené v rozpore s miestnymi, regionálnymi alebo medzinárodnými zákonmi alebo zmluvami o ochrane života v prírode a ochrane prírodného prostredia.

2.7 Živočíchy v zbierkach

Ak zbierky obsahujú živé botanické a zoológické exempláre, je potrebné brať osobitný ohľad na prírodné a sociálne prostredie, z ktorého pochádzajú, ako aj ohľad na miestne, vnútroštátne, regionálne alebo medzinárodné zmluvy alebo dohody o ochrane života v prírode a ochrane prírodného prostredia.

2.8 Pracovné zbierky

Koncepcia akvizičnej politiky by mala obsahovať aj zvláštne predpisy pre určité druhy pracovných zbierok, kde sa dôraz kladie viac na zachovanie kultúrnych, vedeckých alebo technických postupov než na samotný exemplár, alebo kde sú predmety alebo exempláre zhromaždené na pravidelné manipulačné a vzdelávacie účely (pozri tiež 2.1).

2.9 Nadobudnutie exponátov mimo definovanej akvizičnej politiky

Nadobudnutie predmetov alebo exemplárov mimo stanovenej politiky múzea by malo byť umožnené len za výnimočných okolností. Riadiaci orgán by mal zväziť dostupné odborné názory a vyjadrenia všetkých zúčastnených strán. V nich by sa mal zohľadniť najmä význam takto nadobúdaného exempláru alebo predmetu, vrátane jeho kontextu v kultúrnom a prírodnom dedičstve a osobitné záujmy iných múzeí, ktoré zhromažďujú takýto materiál. V týchto prípadoch by sa však nemali nadobúdať predmety bez oprávneného nároku (pozri tiež 3.4).

2.10 Nadobudnutie zamestnancami riadiaceho orgánu a zamestnancami múzea

Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať predmetom určeným na predaj, dar alebo dar oslobodený od daní, ktoré pochádzajú od zamestnancov alebo členov riadiacich orgánov múzeí, zamestnancov múzeí alebo rodín a blízkych spolupracovníkov týchto osôb.

2.11 Úschova predmetov

Tento Kódex nemôže brániť múzeu, aby prijímalo do úschovy predmety bez preukázaného pôvodu alebo nezákonne nadobudnuté alebo nájdené exempláre alebo predmety z teritória, za ktoré má múzeum zodpovednosť.

VYRAĐOVANIE PREDMETOV ZO ZBIEROK

2.12 Právne a iné právomoci pri vyradovaní

Ak má múzeum zákonnú možnosť vyradiť predmet zo zbierky, alebo ak nadobudlo predmety s podmienkou ich neskoršieho vyradenia, musí to urobiť v súlade s právnymi alebo inými požiadavkami a postupmi. Ak pôvodné nadobudnutie podliehalo záväzným alebo iným obmedzeniam, je potrebné takéto podmienky dodržať, pokiaľ nie je možné jasne preukázať, že ich dodržiavanie nie je možné, reálne alebo by bolo v neprospech inštitúcie. V prípade potreby je nutné túto úľavu uplatňovať prostredníctvom súdneho konania.

2.13 Vyradenie zbierkového predmetu

Vyradenie zbierkového predmetu zo zbierkového fondu múzea je možné len na základe poznania historického a vedeckého významu predmetu, jeho charakteru (obnoviteľného alebo neobnoviteľného), právneho stavu a akejkoľvek novej straty dôvery verejnosti, ktorá by mohla vyplývať z tohoto skutku.

2.14 Zodpovednosť pri vyradovaní

Zodpovednosť za rozhodnutie o vyradení by mal prevziať riadiaci orgán, konajúci v súčinnosti s riaditeľom múzea a kurátorom predmetnej zbierky. Osobitné opatrenia sa môžu vzťahovať na pracovné zbierky (pozri 2.7; 2.8).

2.15 Nakladanie so zbierkovými predmetmi vyradenými zo zbierkového fondu múzea

Každé múzeum by malo definovať politiku schválených metód a postupov určujúcich trvalé vyradenie predmetov zo zbierkového fondu múzea prostredníctvom darovania, prevodu, zámeny, predaja, repatriácie alebo znehodnotenia a ktoré by umožňovali transfer vlastníckeho práva na príjemcu. Múzeum je povinné viesť kompletne evidencné záznamy o všetkých rozhodnutiach o vyradení, o samotných vyradených predmetoch a o nakladaní s nimi. Predpokladá sa, že vyradený predmet by mal byť najprv ponúknutý inému múzeu.

2.16 Zisk z vyradenia zbierkových predmetov

Múzejné zbierky sú uchovávané vo verejnom záujme a nesmú byť chápané ako speňažiteľné aktíva. Finančné prostriedky alebo iné kompenzácie získané vyradením zbierkových predmetov alebo exemplárov zo zbierkového fondu múzea alebo za jeho likvidáciu by mali byť použité výlučne v prospech zbierok, zvyčajne na nadobúdanie nových zbierkových predmetov.

2.17 Kúpa vyradených zbierkových predmetov

Zamestnanci múzeí, zamestnanci a členovia riadiacich orgánov alebo ich rodinní príslušníci alebo blízke osoby majú zakázanú kúpu zbierkových predmetov vyradených zo zbierok múzea.

STAROSTLIVOSŤ O ZBIERKY

2.18 Kontinuita zbierok

Múzeum by malo vypracovať a uplatňovať politiku, ktorá by zabezpečila, aby jeho zbierky (trvalé a dočasné) a príslušné informácie boli riadne zaznamenané k dispozícii pre aktuálne použitie a zároveň prenositeľné na budúce generácie v čo možno najlepšom a najbezpečnejšom stave so zreteľom na súčasné poznatky a zdroje.

2.19 Delegovanie zodpovednosti za zbierky

Profesionálne povinnosti týkajúce sa starostlivosti o zbierky by mali byť zverené osobám so zodpovedajúcimi vedomosťami a schopnosťami alebo osobám, nad ktorými je možné vykonávať adekvátny dohľad (pozri tiež 8.11).

2.20 Dokumentácia zbierok

Múzejné zbierky by mali byť zdokumentované podľa schválených profesionálnych štandardov. Takáto dokumentácia by mala obsahovať podrobnú identifikáciu a popis jednotlivých položiek, ich príslušnosti, pôvodu, stavu, ošetrovania a súčasného umiestnenia. Tieto údaje by mali byť uchovávané na bezpečnom mieste a sprístupnené pomocou vyhľadávacieho systému na zabezpečenie prístupu k informáciám pre pracovníkov múzea a ďalších oprávnených užívateľov.

2.21 Ochrana pred prírodnými katastrofami

Zvýšená pozornosť by sa mala venovať rozvoju politiky na ochranu zbierok počas ozbrojených konfliktov a iných katastrof spôsobených človekom alebo prírodou.

2.22 Bezpečnosť zbierok a informácií o zbierkach

Múzeum by malo zabrániť zverejňovaniu osobných údajov a informácií súvisiacich s utajovanými skutočnosťami, ktoré sú spojené so sprístupňovaním informácií o zbierkach.

2.23 Preventívne konzervovanie

Preventívne konzervovanie je významnou súčasťou múzejnej politiky a starostlivosti o zbierky. Jednou zo základných povinností príslušníkov múzejnej profesie je vytvárať a presadzovať bezpečné podmienky pre zbierky v ich starostlivosti počas uloženia, vystavenia alebo počas prepravy.

2.24 Konzervovanie a reštaurovanie zbierok

Múzeum by malo pozorne sledovať stav zbierok, aby bolo možné určiť, či zbierkový predmet alebo exponát vyžaduje konzervátorské alebo reštaurátorské zásahy kvalifikovaných konzervátorov a reštaurátorov. Hlavným cieľom by mala byť stabilizácia predmetu alebo exempláru. Akékoľvek reštaurátorské postupy by mali byť zdokumentované a ak je to možné, do maximálnej miery reverzibilné; akékoľvek zmeny by mali byť jasne odlišiteľné od

pôvodného predmetu alebo exponátu.

2.25 Starostlivosť o živé zvieratá

Múzeum, ktoré vlastní živé zvieratá preberá plnú zodpovednosť za ich zdravie a zdravý vývoj. Je potrebné pripraviť a implementovať bezpečnostný kódex pre ochranu pracovníkov a návštevníkov ako aj zvierat, ktorý bol schválený veterinárnymi odborníkmi. Genetické modifikácie by mali byť jasne identifikovateľné.

2.26 Využitie muzeálnych zbierok pre súkromné účely

Zamestnancom múzea, zamestnancom a členom riadiacich orgánov, ich rodinným príslušníkom a iným blízkym osobám je zakázané prisvojiť si predmety z múzejných zbierok na súkromné účely, hoci aj dočasne.

3. Múzeá uchovávajú primárny materiál na tvorbu a odovzdávanie poznatkov

Princíp: *Múzeá nesú zodpovednosť najmä za starostlivosť, prístupnosť a interpretáciu primárneho materiálu, ktorý je zhromaždený a uchovávaný v ich zbierkach.*

PRIMÁRNY MATERIÁL

3.1 Zbierky ako primárny materiál

V politike múzejných zbierok by mal byť jasne označený význam zbierok ako primárneho materiálu. Táto politika by nemala byť usmerňovaná len momentálnymi intelektuálnymi trendmi alebo momentálnym smerovaním múzea.

3.2 Sprístupnenie zbierok

Múzeá sú zodpovedné za sprístupňovanie zbierok a všetkých relevantných informácií s prihliadnutím na ochranu osobných informácií a bezpečnosť zbierok.

VYTVÁRANIE MÚZEJNÝCH ZBIEROK A VÝSKUM

3.3 Tvorba zbierok v teréne

Múzeá, ktoré uskutočňujú zber v teréne, by mali definovať svoju politiku v súlade s akademickými štandardami a platnými vnútroštátnymi a medzinárodnými zákonmi a podmienkami v dohodách. Práca v teréne by mala byť realizovaná s ohľadom na názory miestnych komunit, ich environmentálne zdroje a kultúrne praktiky ako aj s ohľadom na úsilie zveľaďovať kultúrne a prírodné dedičstvo.

3.4 Výnimočná tvorba zbierok primárneho materiálu

Vo výnimočných prípadoch môžu predmety bez zdokumentovaného pôvodu byť významným príspevkom k poznaniu, takže je vo verejnom záujme takéto exponáty zachrániť. Prijatie takýchto predmetov do múzejnej zbierky by malo byť predmetom rozhodnutia špecialistov v odbore bez národnej alebo medzinárodnej zaujatosti a predsudkov (pozri tiež 2.11).

3.5 Výskum

Výskum vykonávaný pracovníkmi múzea by sa mal týkať poslania a cieľov múzea a zodpovedať zaužívaným právnym, etickým a akademickým postupom.

3.6 Deštrukčná analýza

Pri použití deštrukčných analytických metód by súčasťou odbornej evidencie o zbierkovom predmete mal byť aj kompletný záznam o analyzovanom materiáli, výsledok analýzy a následný výskum, vrátane príslušnej publikačnej činnosti.

3.7 Telesné pozostatky a zbierkové predmety posvätného charakteru

Výskum telesných pozostatkov a predmetov posvätného charakteru sa musí realizovať v súlade s odbornými normami a do úvahy sa musia brať záujmy a názory príslušnej komunity alebo etnickej alebo náboženskej skupiny, od ktorej materiál pochádza, ak sú známe (pozri tiež 2.5 a 4.3).

3.8 Zachovanie užívateľských práv na výskumný materiál

V prípade, že zamestnanci múzea pripravujú materiál na prezentáciu alebo dokumentáciu výskumu v teréne, musí byť s kooperujúcou inštitúciou, ktorá túto činnosť financuje uzavretá dohoda o všetkých autorských právach.

3.9 Spoločná expertíza

Odborní zamestnanci múzeí sú povinní sprístupňovať svoje poznatky a skúsenosti svojim kolegom, vedeckým pracovníkom a študentom príslušných odborov. Mali by rešpektovať a uznávať tých, od ktorých tieto poznatky získali a ďalej odovzdávať nadobudnuté postupy a skúsenosti, ktoré môžu byť na úžitok iným.

3.10 Spolupráca medzi múzeami a inými inštitúciami

Zamestnanci múzea by mali podporovať spoluprácu a konzultácie medzi inštitúciami s podobnými záujmami a zbierkami. Týka sa to najmä najmä vysokých škôl a niektorých verejných inštitúcií, kde výskum môže prispieť k vzniku významných zbierok, ktoré nemajú zabezpečenú dlhodobú ochranu.

4. Múzeá vytvárajú podmienky na zhodnocovanie, prezentáciu a podporu prírodného a kultúrneho dedičstva

Princíp: *Múzeá majú povinnosť rozvíjať svoju vzdelávaciu funkciu a priťahovať pozornosť širšej verejnosti v komunite, regióne alebo skupine, v ktorej pôsobia. Interakcia s komunitou a propagácia ich dedičstva je neoddeliteľnou súčasťou vzdelávacej funkcie múzea.*

EXPOZÍCIE A VÝSTAVY

4.1 Expozície, výstavy a špeciálne aktivity

Expozície a dočasné výstavy vo fyzickej alebo elektronickej podobe by mali byť v súlade so stanoveným poslaním, politikou a zameraním múzea. Nemali by byť kompromisom v oblasti kvality alebo náležitej starostlivosti o konzerváciu zbierok.

4.2 Interpretácia výstav

Múzeá by mali zabezpečiť, aby všetky informácie, ktoré sú prezentované formou expozícií a výstav, boli vedecky podložené, presné a primerane zastupovali prezentované skupiny a ich presvedčenie.

4.3 Výstavy kultúrne citlivého materiálu

Ľudské pozostatky a predmety posvätného charakteru musia byť vystavené spôsobom, ktorý je v súlade s profesijnými štandardami, záujmami a vierovyznaním členov komunity, vrátane členov etnických alebo náboženských skupín, od ktorých predmety pochádzajú, ak sú takéto informácie k dispozícii. Musia byť vystavené ohľaduplne a s rešpektom voči ľudskej dôstojnosti.

4.4 Odstránenie z verejnej expozície

Žiadosti komunit o odstránenie ľudských pozostatkov a predmetov posvätného charakteru z verejnej expozície musia byť urýchlene a citlivo zohľadnené. Žiadosti o vrátenie takéhoto materiálu musia byť riešené podobným spôsobom. Politika múzea musí jasne definovať postup pri takýchto žiadostiach.

4.5 Vystavovanie materiálu bez preukázaného pôvodu

Múzeá by sa mali vyhýbať vystavovaniu alebo iného využitiu materiálu pochybného alebo nepreukázateľného pôvodu. Múzeá si musia byť vedomé skutočnosti, že takéto vystavovanie alebo použitie podporuje a ospravedlňuje nelegálny obchod s kultúrnym bohatstvom.

INÉ ZDROJE

4.6 Publikačná činnosť

Informácie, ktoré múzeá akýmkoľvek spôsobom zverejnia, musia byť presné, vedecky pod-

ložené a musia primerane prihliadať na zvyklosti akademických disciplín rozličných komunit alebo náboženského presvedčenia. Múzejné publikácie by nemali odporovať štandardom inštitúcie.

4.7 Reprodukcie

Pri tvorbe replík, reprodukcí alebo kópií predmetov v zbierkach by múzeá mali rešpektovať integritu originálu. Všetky takéto kópie musia byť trvale označené ako faksimile.

5. Múzejné zdroje vytvárajú možnosti pre ďalší prínos a služby verejnosti

Princíp: *Múzeá disponujú širokou škálou odborných vedomostí, zručností a fyzických zdrojov, ktorých uplatnenie siaha ďaleko za hranice múzea. Táto skutočnosť môže viesť k vytvoreniu spoločných zdrojov alebo poskytovaniu služieb v podobe rozšírenej ponuky aktivít múzea. Tieto by mali byť organizované tak, aby neohrozovali definovanú politiku múzea.*

ZNALECKÉ SLUŽBY

5.1 Identifikácia nelegálne alebo nezákonne nadobudnutých predmetov

V prípade, ak múzeá poskytujú znalecké služby, nemali by postupovať spôsobom, ktorý možno považovať za priamo alebo nepriamo ziskový. Identifikácia a overovanie autenticity predmetov, o ktorých sa predpokladá, že boli nadobudnuté, prevážané, importované alebo exportované nelegálnym alebo nezákonným spôsobom, by nemala byť zverejnená, pokiaľ nebudú upovedomené príslušné orgány.

5.2 Overovanie autenticity a expertíza (znalecký posudok)

Znalecký posudok môže byť vykonaný za účelom poistenia múzejných zbierok. Posúdenie finančnej hodnoty iných predmetov by malo byť vykonané len na oficiálnu žiadosť iných múzeí alebo kompetentných právnych, vládnych alebo iných príslušných verejných orgánov. Ak je príjemcom poistenia samotné múzeum, ohodnotenie predmetu alebo exponátu musí byť vykonané nezávisle.

6. Múzeá spolupracujú s komunitami, z ktorých zbierky pochádzajú, ako aj s komunitami, ktorým slúžia

Princíp: *Múzejné zbierky odrážajú kultúrne a prírodné dedičstvo komunit, z ktorých pochádzajú. Ako také prevyšujú svojou povahou predmety bežného charakteru, s čím súvisí aj silný vzťah k národnej, regionálnej, miestnej, etnickej, náboženskej alebo politickej identite a tieto skutočnosti by mali byť múzeom zohľadnené.*

PÔVOD ZBIEROK

6.1 Spolupráca

Múzeá by mali podporovať výmenu informácií, dokumentácie a zbierok medzi múzeami a kultúrnymi organizáciami v krajinách a komunitách ich pôvodu. Je možné uvažovať aj o možnosti rozvoja partnerstiev s múzeami v krajinách alebo oblastiach, ktoré stratili veľkú časť svojho dedičstva.

6.2 Navrátenie kultúrneho vlastníctva

Múzeá by mali byť pripravené iniciovať dialóg pre navrátenie kultúrneho vlastníctva do krajiny pôvodu. Tento krok by mal byť vykonaný nestranným spôsobom, založeným na vedeckých, profesionálnych a humánnych princípoch a platnej miestnej, vnútroštátnej a medzinárodnej legislatíve prednostne pred konaním na vládnej alebo politickej úrovni.

6.3 Reštitúcia kultúrneho vlastníctva

V prípade, že krajina pôvodu alebo jej obyvatelia požadujú reštitúciu predmetov alebo exponátov, ktoré boli preukázateľne exportované alebo inak prevezené, pričom boli porušené princípy medzinárodných a vnútroštátnych konvencií a tieto predmety sú preukázateľne súčasťou kultúrneho alebo prírodného dedičstva takejto krajiny, mali by zainteresované múzeá, ktoré spravujú takéto zbierky a legislatíva im to umožňuje, podniknúť urýchlené a zodpovedné kroky v spolupráci pri ich navrátení.

6.4 Kultúrne vlastníctvo z okupovanej krajiny

Múzeá by mali nadobúdať predmety kultúrneho vlastníctva z okupovaných území a mali by plne rešpektovať zákony a dohody, ktoré regulujú import, export a prevoz predmetov kultúrneho alebo prírodného charakteru.

REŠPEKTOVANIE KOMUNIT

6.5 Novodobé komunity

V prípade, ak sa múzejné aktivity týkajú súčasných novodobých komunit alebo ich dedičstva, malo by byť nadobudnutie zbierkových predmetov vykonané na základe informovaného a vzájomného súhlasu bez zneužívania vlastníka alebo informátorov. Prvoradá by malo

byť rešpektovanie želaní zúčastnených spoločenstiev a komunit.

6.6 Financovanie komunitných prevádzok

Pri získavaní finančných prostriedkov pre aktivity týkajúce sa novodobých komunit by nemali byť ohrozené ich záujmy (pozri 1.10).

6.7 Využitie zbierok poskytnutých novodobými komunitami

Múzejné zbierky poskytnuté novodobými komunitami si vyžadujú rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a tradícií kultúr, ktoré ich používajú. Takéto zbierky by mali byť využívané na podporu ľudského blaha, sociálneho rozvoja, tolerance a rešpektu prostredníctvom multispoločenského, multikultúrneho a multilingválneho prejavu (pozri 4.3).

6.8 Podporné organizácie v komunitách

Múzeá by mali vytvárať priaznivé prostredie pre komunitnú pomoc (napr. *Friends of museums* a iné podporné organizácie), identifikovať ich prínos a podporovať harmonický vzťah medzi komunitou a pracovníkmi múzea.

7. Múzeá konajú právnym spôsobom

Princíp: *Múzeá sa musia plne prispôbiť medzinárodným, regionálnym, národným alebo miestnym legislatívnym a zmluvným záväzkom. Okrem toho, riadiaci orgán by mal vyhovieť všetkým právne záväzným požiadavkám a podmienkam, ktoré sa týkajú akéhokoľvek aspektu múzea, jeho zbierok alebo činnosti.*

PRÁVNY RÁMEC

7.1 Vnútroštátna a miestna legislatíva

Múzeá by mali rešpektovať všetky vnútroštátne zákony a dodržiavať právne predpisy iných štátov, ktoré sa môžu týkať ich činnosti.

7.2 Medzinárodná legislatíva

Múzeá by mali rešpektovať medzinárodné právne predpisy, ktoré sú chápané ako štandard pri interpretácii Etického kódexu ICOM:

- Konvencia UNESCO pre ochranu kultúrneho majetku v prípade ozbrojeného konfliktu (Hágska konvencia, Prvý protokol, 1954 a Druhý protokol, 1999);
- Konvencia UNESCO o prostriedkoch na elimináciu a prevenciu nezákonného dovozu, vývozu a presunu vlastníctva kultúrneho majetku (1970);
- Konvencia o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (1973);
- Konvencia OSN o biologickej diverzite (1992);

- Konvencia Unidroit o ukradnutých a nezákonne vyvezených kultúrnych predmetoch (1995);
- Konvencia UNESCO o ochrane podmorského kultúrneho dedičstva (2001);
- Konvencia UNESCO o uchovávaní nehmotného kultúrneho dedičstva (2003).

8. Múzeá pracujú profesionálne

Princíp: *Odborní zamestnanci múzeí by mali dodržiavať schválené štandardy a zákony a podporovať dôstojnosť a vážnosť svojej profesie. Mali by chrániť verejnosť pred nelegálnym a neetickým profesijným správaním. Treba využiť každú príležitosť na informovanie a vzdelávanie verejnosti o cieľoch, účeloch a aspiráciách tejto profesie s cieľom rozvoja lepšieho porozumenia verejnosti o prínosoch múzeí pre spoločnosť.*

PROFESIONÁLNE SPRÁVANIE

8.1 Znalosť príslušných právnych predpisov

Odborní zamestnanci múzeí by mali byť oboznámení s relevantnou medzinárodnou, vnútroštátnou a regionálnou legislatívou a zamestnaneckými podmienkami. Mali by sa vyhýbať situáciám, ktoré by mohli byť v ich správaní považované za nevhodné.

8.2 Profesionálna zodpovednosť

Odborní zamestnanci múzeí sú povinní rešpektovať poslanie a ciele ich zamestnávateľskej inštitúcie. Môžu však namietat' voči postupom, ktoré sa považujú za škodlivé pre múzeum alebo ktoré sú v rozpore s profesijnou etikou.

8.3 Profesionálne správanie

Lojalita voči kolegom a múzeu je chápaná ako významná profesijná povinnosť a musí byť založená na vernosti voči základným etickým princípom uplatňovaným v tejto profesii ako celku. Zamestnanci by mali postupovať podľa podmienok Etického kódexu ICOM a mali by byť oboznámení aj s inými kódexmi alebo politikou, ktorá sa týka práce v múzeu.

8.4 Akademická a vedecká zodpovednosť

Odborní zamestnanci múzeí by mali podporovať výskum, uchovávanie a využívanie informácií, ktoré sa týkajú múzejných zbierok. Z toho dôvodu by sa mali vyhnúť akejkolvek činnosti alebo aktivite, ktorá by mohli viesť k strate týchto akademických a vedeckých údajov.

8.5 Nezákonný obchod

Odborní zamestnanci múzeí by nemali priamo alebo nepriamo podporovať nezákonný obchod na trhu s prírodným a kultúrnym dedičstvom.

8.6 Dôverné informácie

Odborní zamestnanci múzeí musia chrániť dôverné informácie získané počas výkonu svojej práce. Za dôverné sú považované aj informácie o predmetoch prinesených do múzea za účelom identifikácie a tieto informácie by nemali byť zverejnené ani odovzdané iným inštitúciám alebo osobám bez výslovného povolenia vlastníka predmetu.

8.7 Bezpečnosť múzea a zbierok

Akokoľvek bezpečnostné informácie týkajúce sa múzea alebo súkromných zbierok a miest navštevovaných počas oficiálneho výkonu práce musia zamestnanci múzea zachovávať ako prísne dôverné.

8.8 Výnimka z povinnosti zachovávanía mlčanlivosti

Povinnosť zachovávať mlčanlivosť podlieha zákonnej povinnosti pomáhať polícii alebo iným zodpovedným orgánom pri vyšetrovaní možných prípadov krádeže, nezákonného nadobudnutia alebo nelegálneho prevozu majetku.

8.9 Osobná nezávislosť

Hoci je odborným zamestnancom múzea umožnená istá miera osobnej nezávislosti, je nevyhnutné uvedomiť si, že žiaden súkromný podnikateľský alebo profesionálny záujem nemôže byť úplne oddelený od záujmov inštitúcie, ktorá ich zamestnáva.

8.10 Profesionálne vzťahy

Odborní zamestnanci múzeí vytvárajú pracovné vzťahy s množstvom iných osôb v rámci aj mimo múzea, v ktorom sú zamestnaní. Očakáva sa od nich, že budú poskytovať profesionálne služby efektívne a na vysokej úrovni.

8.11 Odborné konzultácie

V prípade, ak je dostupná expertíza na prijatie kvalifikovaného rozhodnutia nepostačujúca, zamestnanci múzea majú profesionálnu povinnosť konzultovať riešenie problému s inými odborníkmi v rámci múzea aj mimo neho.

KONFLIKT ZÁUJMOV

8.12 Dary, pozornosti, pôžičky alebo iné osobné výhody

Odborní zamestnanci múzeí nesmú prijímať dary, pozornosti, pôžičky alebo iné osobné výhody, ktoré by im mohli byť ponúknuté v súvislosti s výkonom ich pracovných povinností v múzeu. Príležitostná profesionálna zdvorilosť môže zahŕňať darovanie alebo prijímanie darov, ale vždy sa musí konať v mene zainteresovanej inštitúcie.

8.13 Vonkajšie zamestnanecké a podnikateľské záujmy

Hoci je odborným zamestnancom múzea umožnená istá miera osobnej nezávislosti, je nevyhnutné uvedomiť si, že žiaden súkromný podnikateľský alebo profesionálny záujem nemôže byť úplne oddelený od záujmov inštitúcie, ktorá ich zamestnáva. Nesmú vykonávať ďalšie platené zamestnanie alebo prijímať provízie, ktoré sú v rozpore so záujmami múzea.

8.14 Obchodovanie s prírodným alebo kultúrnym dedičstvom

Odborní zamestnanci múzeí sa nesmú priamo alebo nepriamo podieľať na obchodovaní (predaj alebo kúpa za účelom zisku) s prírodným alebo kultúrnym dedičstvom.

8.15 Jednanie s dilermi

Zamestnanci múzeí nesmú prijať žiadne dary, pozornosti ani inú formu odmeny od obchodníkov, dražiteľov alebo iných osôb ako motiváciu na nákup alebo vystavenie múzejných predmetov, alebo na realizáciu alebo nerealizáciu oficiálnych postupov. Okrem toho nesmú zamestnanci odporúčať verejnosti konkrétneho obchodníka, dražiteľa alebo znalca.

8.16 Súkromné zbierky

Zamestnanci múzeí nesmú súťažiť s inštitúciou, ktorá ich zamestnáva, v nadobúdaní predmetov alebo v inej aktivite vytvárania súkromných zbierok. Medzi odborným zamestnancom múzea a vedením múzea musí byť uzavretá a dodržiavaná dohoda.

8.17 Použitie mena a loga ICOM

Názov organizácie, jej skratka alebo logo nesmú byť použité na propagáciu alebo odobrenie akýchkoľvek činností alebo produktov zameraných na tvorbu zisku.

8.18 Iné konflikty záujmov

V prípade vzniku akéhokoľvek iného konfliktu záujmov medzi jednotlivcom a múzeom sú prvoradá záujmy múzea.

Znalecký posudok	Identifikácia a ohodnotenie predmetu alebo vzorky. V niektorých krajinách sa termín používa na označenie nezávislého ohodnotenia ponúknutého daru za účelom daňových výhod.
Konflikt záujmov	Existencia osobného alebo súkromného záujmu, ktorý vedie k vzniku konfliktu princípov v pracovnej praxi a obmedzuje tak objektivnosť rozhodovania.
Konzervátor-reštaurátor	Múzejný alebo nezávislý pracovník oprávnený na výkon technických skúšok, ochrany, konzervácie a reštaurovania kultúrnych statkov. (Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v ICOM News, zväzok 39, č. 1 (1986), s. 5–6.)
Kultúrne dedičstvo	Akýkoľvek predmet alebo myšlienka s estetickým, historickým, vedeckým a duchovným významom.
Obchodovanie	Nákup a predaj predmetov v prospech jednotlivcej osoby alebo inštitúcie.
Náležitá starostlivosť	Požiadavka, aby sa vynaložilo maximálne úsilie na zistenie faktov v konkrétnom prípade pred rozhodnutím o vykonaní konkrétnych krokov, najmä čo sa týka identifikácie pôvodu a zdroja predmetov ponúknutých na akvizíciu alebo používanie pred ich samotným nadobudnutím.
Riadiaci orgán¹⁾	Osoby alebo organizácie definované v príslušnej zakladacích dokumentoch múzea ako osoby zodpovedné za jeho kontinuálny rozvoj, strategické plánovanie a financovanie.
Aktivity s tvorbou zisku	Aktivity, ktorých cieľom je priniesť finančný zisk alebo úžitok pre inštitúciu.
Právny nárok	Právny vlastnícky nárok k majetku v danej krajine. V niektorých krajinách môže byť takéto právo len prepožičané a nemusí byť dostatočujúce na splnenie požiadaviek náležitej starostlivosti.
Minimálny štandard	Štandard, na ktorý by mali aspirovať všetky múzeá a ich zamestnanci. V niektorých krajinách sú definované vlastné minimálne štandardy.

Múzeum²⁾ Múzeum je stála a nezisková inštitúcia v službe spoločnosti a jej rozvoja, prístupná verejnosti, ktorej cieľom je nadobúdať, konzervovať, skúmať, komunikovať a vystavovať hmotné a nehmotné dedičstvo ľudstva a jeho prostredia za účelom štúdia, vzdelávania a osobného potešenia.

Odborní zamestnanci múzeí²⁾ Odborní zamestnanci múzeí sú všetci zamestnanci múzeí alebo inštitúcií podľa definície v článku 2, odstavce 1 a 2 Štatútu, ktorí prešli špecializovaným školením alebo majú ekvivalentné praktické skúsenosti v príslušných oblastiach na správu a prevádzku múzea, a nezávislé osoby rešpektujúce Etický kódex múzeí ICOM, ktoré pracujú pre múzeá alebo inštitúcie tak, ako sú definované v Štatúte. Múzejní odborníci nie sú osoby propagujúce alebo predávajúce komerčné produkty a vybavenie, ktoré je potrebné pre múzeá na poskytovanie ich služieb.

Prírodné dedičstvo Akýkoľvek prírodný predmet, jav alebo myšlienka, ktorú je možné považovať za vedecky alebo duchovne významnú.

Nezisková organizácia Právne etablovaná inštitúcia (právnická alebo fyzická osoba), ktorej príjem (vrátane prebytkov a zisku) sa používa výhradne na prospech tejto inštitúcie a na jej prevádzku. Termín "nie za účelom tvorby zisku" má rovnaký význam.

Pôvod Kompletná história a vlastnícke záznamy o predmete od jeho objavy alebo vytvorenia do prítomnosti, na základe ktorej je možné určiť autenticitu a vlastníctvo predmetu.

Oprávnený nárok Nepopierateľné vlastnícke právo podložené kompletným záznamom o pôvode nájdeného alebo vyrobeného predmetu.

¹⁾Pre potreby tohto Kódexu je termín „riadiaci orgán“ používaný pre všetkých, ktorí sa podieľajú na riadení, financovaní, formovaní cieľov a zámerov múzea v jeho správe, napr. ministerstvo, obec, vyšší územný celok, správna rada, riaditeľstvo, spolok a pod.

²⁾Je potrebné poznamenať, že termíny „múzeum“ a „odborný zamestnanec“ sú dočasné definície používané na výklad Etického kódexu múzeí ICOM. Definície termínov „múzeum“ a „profesionálni múzejní pracovníci“, ktoré sa používajú v Štatúte ICOM, sú platné do ukončenia revízie uvedeného dokumentu.

